

a Hungária Könyvkiadó N. V. nagyjelentőségű kiadványát sem, mely az emlékezetes párisi békekongresszus 600 millió ember gyönyörű megnyilatkozásának, egyet-akarásának minden részletét megőrökkíti. A könyv Losonczy Géza bevezetőjével kezdődik, majd utána Mihályfi Ernő írását adja, „Egy szemtanú beszámolóját“. Utána valamenynyí delegátus elmondott beszédének teljes szövege következik Joliot Curie-től Ko-Mo-Zso-ig, a felszabaduló Kína delegátusáig. Végül a békekongresszus történelmi nevezetességű kiáltványa következik.

A könyvből, mely a béke óriási hadseregének impozáns látványát nyújtja, még jobban megtanuljuk a világ békét szomjazó népeinek vágyát, ünneplését, de számba vehetjük a legyőzhetetlen tábor erejét is. És az emberiség történelmének ezekben a kritikus, de mégis reménnyel teli napjaiban, amikor néhány tucatnyi tröszt újra fel akarja gyújtani a háború lángcsóvját, véssük jól emlékezetünkbe Losonczy Géza elvtárs, a magyar békedelegáció tagjának felejthetetlen szavait: „Bizonyosak vagyunk abban, hogy győzni fogunk. Mért velünk van a két legnagyobb szövetség: az igazság és az erő.

(Hungária, Fv. 4 Ft.)

H. I.

SZEMTANU. (Tizenhárom író körül néz az országban.)

A megváltozott valóság feltárása, kiértékelése — ez ma legdöntőbb hivatása, ha tetszik témája legjava írónknak. E körül oldódik meg az író feladatának helyes értelmezése s alkalmazása. E kötetben 13 magyar író vállalkozott arra, hogy kísérletet tesz — ebben a formában elsőnek — az újjászülető magyar élet reflektorszerű megvilágítására. A magyar élet legkülönfélébb területét szántották fel tollaikkal, hogy hűséges beszámolót adjanak a fejlődés mibenlétéről, üteméről. A kötet olvasásával nem kapunk távlatot a fejlődés további útjára, a perspektívára vonatkozóan, — de nem is lehetett ez célja. A pillanat izgalmas újszerűségét, népi demokráciánk lélegzetvételét azonban teljes lencsenyíléssel fényképezi s ebbe még így is sok beletér: Diósgyőr-Vasgyár, Nemzeti Színházunk egy napja, Szeged új élete, a huszunk mai népe, a Kossuth-Akadémia, Pécs-Bányatelep, Aradi, egy kulák; s a munkások galyatetői nagyszállója. Valameny-

nyi friss, élénk írás az irodalmi igényű riport összes erényeivel. A Szemtanú értékes dokumentum s egyben biztató írónk felé az öt éves terv megkezdése idején.

(Athenaeum. Fv. 15.50 Ft.)

HORVÁT ISTVAN

VERA INBER: LENINGRAD OSTROMA.

Inber háborús naplójának különös időszerűséget ad ez a hónap, mely 8 éves, becstelen évfordulóját jelzi a történelemben a hitleri alias háború megindításának a Szovjetunió ellen, Leningrád első légiriadója 1941 szeptember 9-én volt, s ettől a naptól kezdve három éven át tartott az ostrom. Három év, mely kínokkal és szenvedéssel, vérrel és bánattal, de ugyanakkor csodálatos hősiességgel volt tele. A hitleri hordáknak minden próbálkozása — ezernyi zuhanóbombázójuk, ágyújuk és hajójuk nem volt elegendő ahhoz, hogy a hős leningrádiak ellenállását megtöriék. Mert a veszély órájában az első perctől kezdve az utolsóig, egészen a mámoros felszabadulásig, valóságos hősköltevény volt a leningrádiak élete. A kitartás, a győzelem biztos tudata, az egymáson való segítés, az emberfeletti bátorság végül is meghozta az eredményt: a fasiszta rablók nem tudták megbecsteleníteni a Lenin büszke nevét viselő várost! Pedig a front az első félévben ezer kilométerekkel előbb volt a város vonalánál; és mégis hiábavaló volt Hitlerék minden erőfeszítése, mert a várost nem sikerült elfoglalni. Vera Inber, a legkiválóbb szovjet írónök egyike erről a három évről készítette naplóformájú feljegyzést. Az izgalmas, lebilincselő, megrázó és felemelő könyv lapjain megelevenedik ez a gyötrelmesen-diadalmas 3 év. A könyv oldalain találkozunk Puskin egyik rokonával, A. Block iskolájával és egy kisleánnyal, aki ezt írja szüleinek: „Tanulom a fegyverforgatást és közben olvasom a „Holt lelkek“-et“. Vajon melyik nép fia képes erre? Hogy a pusztító veszély óráiban sem hagyják el, sőt erőt meríteni, megtérnek a szellem igaz nagyjaihoz?! Vera Inber a legkritikusabb napok egyikén egy zeneesetről számol be, honnan Beethoven IX. szimfóniájának csodálatos élményével gazdagodva tér haza! Hát ki csodálkozhat azon, hogy beváltható a város lakóinak fogadalma: Leningrád a miénk marad!

(Szikra. Fv. 10 Ft.)

ŐSZI ZOLTÁN